

Αριθμ. Πρωτ. 977

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ
ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΟΙΣ

+ Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Σ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ –
ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΧΑΡΙΝ, ΕΛΕΟΣ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗΝ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΕΝ ΒΗΘΛΕΕΜ ΓΕΝΝΗΘΕΝΤΟΣ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ

Τιμιώτατοι ἀδελφοί Ἱεράρχαι καί προσφιλέστατα τέκνα ἐν Κυρίῳ,

Ἀξιωθέντες καί πάλιν νά φθάσωμεν τήν μεγάλην ἑορτήν τῆς κατὰ σάρκα Γεννήσεως τοῦ Υἱοῦ καί Λόγου τοῦ Θεοῦ, δοξολογοῦμεν τήν «ἄφραστον καί ἀκατάληπτον συγκατάβασιν» Αὐτοῦ, τοῦ Σωτῆρος τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων καί Λυτρωτοῦ ἀπάσης τῆς κτίσεως ἐκ τῆς φθορᾶς, ἀναβοῶντες μετὰ τῶν Ἀγγέλων «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καί ἐπί γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία»¹.

Ὁ Χριστός ἀπεκαλύφθη ὡς «Ἐμμανουήλ»², ὡς «Θεός μεθ' ἡμῶν» καί «ὑπέρ ἡμῶν», ὡς Θεός πλησίον ἐνός ἐκάστου ἐξ ἡμῶν, ὡς «καί ἡμῶν αὐτῶν συγγενέστερος»³. Ὁ «ὁμοούσιος» τῷ Θεῷ Πατρί προαιώνιος Λόγος, καθὼς ἐδογματίσεν ἡ ἐν Νικαίᾳ Α' Οἰκουμενική Σύνοδος, ἡ 1700ῆ ἐπέτειος ἀπὸ τῆς συγκλήσεως τῆς ὁποίας ἐπιμήθη πρεπτόντως ὑπὸ τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου κατὰ τό παριππεῦον ἔτος, «ὅμοιοῦται τῷ ἰδίῳ ποιήματι», σαρκωθείς ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καί Μαρίας τῆς Παρθένου, «ἵνα τοὺς ἀνθρώπους θεοῦς ἀποδείξη».

Τό Ἀπολυτίκιον τῶν Χριστουγέννων διακηρύσσει ὅτι ἡ Γέννησις τοῦ Χριστοῦ «ἀνέτειλε τῷ κόσμῳ τό φῶς τό τῆς γνώσεως», ἀπεκάλυψε τό «ὑπερβατικόν καί καθολικόν νόημα» τῆς ζωῆς καί τῆς ἱστορίας, τήν ἀλήθειαν, ὅτι μόνον ἡ χριστιανική πίστις δύναται νά ἱκανοποιήσῃ πλήρως τὰς βαθυτέρας ἀναζητήσεις τοῦ νοός καί τήν δίψαν τῆς καρδίας, ὅτι «οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενί ἡ σωτηρία»⁴ εἰ μή ἐν Χριστῷ. Ἐκτο-τε, «ἡ γνῶσις», ἥτις «φυσιοῖ»⁵, κρίνεται ἐκ τοῦ Κυριακοῦ «Γνώσεσθε τήν ἀλήθειαν καί ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς»⁶.

Τό ὑπέρλογον γεγονός τῆς Ἐνσαρκώσεως βιοῦται καί ἐπαναλαμβάνεται πνευματικῶς εἰς τήν ζωήν τῶν πιστῶν, τῶν ἀγαπώντων τήν ἐπιφάνειαν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Ὅπως γράφει ὁ Ἅγιος Μάξιμος ὁ Ὁμολογητής, «Ὁ τοῦ Θεοῦ Λόγος ἐφάπαξ κατὰ σάρκα γεννηθείς, ἀεὶ γεννᾶται θέλων κατὰ πνεῦμα διὰ φιλανθρωπίαν τοῖς θέλουσι»⁷. Ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ, ὁ ἑορτασμός τῶν Χριστουγέννων, τῆς Σαρκώσεως τοῦ Θεοῦ καί τῆς κατὰ χάριν θεώσεως τοῦ ἀνθρώπου, δέν μᾶς στρέφει πρὸς ἐν γεγο-νός

¹ Λουκ. β', 14.

² Ματθ. α', 23.

³ Νικολάου Καβάσιλα, *Περί τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς*, ΣΤ', PG 150, 660.

⁴ Πράξ. δ', 12.

⁵ Πρβλ. Α' Κορ. η', 1.

⁶ Ἰωάν. η', 32.

⁷ Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ, *Κεφάλαια διάφορα θεολογικά τε καί οἰκονομικά*, Ι, η', PG 90, 1181.

τοῦ παρελθόντος, ἀλλά μᾶς κατευθύνει πρὸς τὴν «μέλλουσαν πόλιν»⁸, πρὸς τὴν αἰωνίαν Βασιλείαν τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Εἰς ἓνα κόσμον, ὅπου ἤχοῦν αἱ πολεμικαὶ ἰαχαὶ καὶ ἡ κλαγγὴ τῶν ὄπλων, διασαλπίζεται τὸ ἀγγελικὸν «ἐπὶ γῆς εἰρήνη», ἡ φωνὴ τοῦ Κυρίου μακαρίζει τοὺς «εἰρηνοποιούς» καὶ ἡ Ἁγία Ἐκκλησία Του δέεται εἰς τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν «ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης» καὶ «ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου». Ἡ γνησία πίστις εἰς Θεὸν ζῶντα ἐνδυναμώνει τὸν ἀγῶνα διὰ τὴν εἰρήνην καὶ τὴν δικαιοσύνην, ἀκόμη καὶ ὅταν οὗτος εὐρίσκεται ἐνώπιον ἀνυπερβλήτων, κατ' ἄνθρωπον, ἐμποδίων. Ὡς θεοκινήτως δηλοῦται εἰς τὸ Μήνυμα τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, τὴν πρώτην δεκαετηρίδα τῆς ὁποίας θὰ ἐορτάσωμεν κατὰ τὸ ἐπερχόμενον ἔτος, «τὸ λάδι τοῦ θρησκευτικοῦ βιώματος πρέπει νὰ χρησιμοποιεῖται γιὰ νὰ ἐπουλῶνει πληγές καὶ ὄχι γιὰ νὰ ἀναζωπυρῶνει τὴ φωτιά τῶν πολεμικῶν συρρά-ξεων»⁹.

Τὸ Εὐαγγέλιον τῆς εἰρήνης ἀφορᾷ ἐξόχως εἰς ἡμᾶς τοὺς Χριστιανοὺς. Θεωροῦμεν ἀνεπίτρεπτον τὴν ἀδιαφορίαν διὰ τὴν διάσπασιν τῆς Χριστιανοσύνης, ἰδίως ὅταν αὕτη συνοδεύεται ἀπὸ φονταμενταλισμὸν καὶ ρητὴν ἀπόρριψιν τῶν διαχριστιανικῶν διαλόγων, οἱ ὅποιοι ἔχουν τελικὸν σκοπὸν τὴν ὑπέρβασιν τῆς διαι-ρέσεως καὶ τὴν ἐπίτευξιν τῆς ἐνότητος. Τὸ χρέος τοῦ ἀγῶνος διὰ τὴν χριστιανικὴν ἐνότητα εἶναι ἀδιαπραγμάτευτον. Εἰς τὴν νέαν γενεάν τῶν Χριστιανῶν ἀνήκει ἡ εὐθύνη τῆς συνεχίσεως τῶν προσπαθειῶν τῶν πρωτεργατῶν τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως καὶ τῆς δικαιώσεως τῶν ὁραμάτων καὶ τῶν μόχθων τῶν.

Ἀνήκομεν εἰς τὸν Χριστόν, ὁ ὁποῖος εἶναι «ἡ εἰρήνη ἡμῶν»¹⁰ καὶ ἡ «πεπληρωμένη χαρὰ» εἰς τὴν ζωὴν μας, ἡ «εὐδοκία», ἡ πηγάζουσα ἐκ τῆς βεβαιότητος ὅτι «ἦλθεν ἡ ἀλήθεια» καὶ «παρέδραμεν ἡ σκιά», ὅτι ἡ ἀγάπη εἶναι ἰσχυροτέρα ἀπὸ τὸ μῖσος καὶ ἡ ζωὴ ἰσχυροτέρα ἀπὸ τὸν θάνατον, ὅτι τὸ κακὸν δὲν ἔχει τὸν τελευταῖον λόγον εἰς τὴν ζωὴν τοῦ κόσμου, τὴν ὁποίαν κατευθύνει ὁ Χριστός, ὁ «χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτός καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας»¹¹. Αὕτη ἡ πίστις πρέπει νὰ διαλάμπη καὶ νὰ ἀποκαλύπτεται εἰς τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον τιμῶμεν τὰ Χριστούγεννα καὶ τὰς ἄλλας ἐκκλησιαστικὰς ἐορτάς. Ὁ θεοτερπτής ἐορτασμός ἐκ μέρους τῶν πιστῶν ὀφείλει νὰ μαρτυρῇ τὴν μεταμορφωτικὴν δύναμιν τῆς εἰς Χριστόν πίστεως διὰ τὴν ζωὴν μας, νὰ εἶναι καιρὸς εὐδοκίας καὶ πνευματικῆς εὐφροσύνης, βιώσεως ἐκείνης τῆς ἀνεκλαλήτου «μεγάλης χαρᾶς»¹², ἡ ὁποία εἶναι «συνώνυμος τοῦ Εὐαγγελίου».

Ἱερώτατοι καὶ Θεοφιλέστατοι ἀδελφοί καὶ ἀγαπητὰ τέκνα,

Κατὰ τὸ ἔτος 2026, ἡ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ τιμᾷ τὴν συμπλή-ρωσιν 1400 ἐτῶν ἀπὸ τῆς 7ης Αὐγούστου 626, ὅτε ἐψάλη «ὀρθοστάδην» ὁ Ἀκάθιστος Ὑμνος, κατὰ τὴν Ἱεράν Ἀγρυπνίαν ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ τῆς Παναγίας Βλαχερνῶν, εἰς ἔκφρασιν εὐγνωμοσύνης πρὸς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον, διὰ τὴν διάσωσιν τῆς Πόλεως ἐκ τῆς ἐπιδρομῆς ἐχθρῶν δυσμενῶν. Ἐπὶ τῇ ἱστορικῇ ταύτῃ ἐπετείῳ, ἡ Ἐπετηρὶς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τοῦ ἔτους 2026 ἀφιερῶται εἰς τὴν ἀνά-μνησιν τοῦ σημαντικοῦ τούτου γεγονότος διὰ τὴν Παράδοσιν καὶ τὴν ταυτότητά μας, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀδιασπᾶστος καὶ βαθέως συνυφασμένοι μὲ τὴν τιμὴν πρὸς τὴν ἀειμακάριστον καὶ παναμώμητον Μητέρα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ Ὑπέρμαχον Στρα-τηγόν τοῦ Γένους.

⁸ Ἐβρ. ιγ', 14.

⁹ Μήνυμα τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς τὸν Ὁρθόδοξο λαὸν καὶ κάθε ἄνθρωπο καλῆς θελήσεως, § 4.

¹⁰ Ἐφεσ. β', 14.

¹¹ Ἐβρ. ιγ', 8.

¹² Πρβλ. Λουκ. β', 10.

Ἐν τῷ πνεύματι τούτῳ, κλίνοντες τό γόνυ ἐνώπιον τῆς Βρεφοκρατοῦσης Μαρίας καί προσκυνοῦντες τόν τήν ἡμετέραν μορφήν ἀναλαβόντα Θεόν Λόγον, εὐχόμεθα εἰς πάντας ὑμᾶς εὐλογημένον τό Ἅγιον Δωδεκαήμερον, καλλίκαρπον δέ ἐν ἔργοις ἀγαθοῖς καί πλήρη θείων δωρημάτων τόν νέον ἐνιαυτόν τῆς χρηστότητος τοῦ Κυρίου, ᾧ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμή καί προσκύνησις, νῦν καί ἀεὶ καί εἰς πάντας τούς αἰῶνας. Ἀμήν!

Χριστούγεννα 2025
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως
διάπυρος πρὸς Θεόν εὐχέτης πάντων ὑμῶν

Ἀναγνωσθήτω ἐπ' ἐκκλησίας κατὰ τήν Θεῖαν Λειτουργίαν τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων, μετὰ τό Ἱερόν Εὐαγγέλιον.

